

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d. Zagreb

Godišnji konsolidirani finansijski izvještaji i
Izvješće neovisnog revizora
za 2017. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2-9
Konsolidirani Račun dobiti i gubitka	10
Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	11
Konsolidirani Izvještaj o finansijskom položaju / Konsolidirana Bilanca	12-13
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	14
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	15-16
Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje	17-92

Odgovornost za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani finansijski izvještaji Društva za 2017. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog finansijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila godišnje konsolidirane finansijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima finansijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani finansijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se sprječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Marko Ćosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
27. travnja 2018. godine

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 32
Ulica grada Vukovara 37

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo" ili "Grupa"), koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (konsolidiranu Bilancu) na 31. prosinca 2017., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, te Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2017. godine, konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-ima) koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su podrobnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je opisano u Bilješci 29. uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2017. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 755.189 tisuća kuna (31. prosinca 2016. u iznosu od 863.450 tisuće kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja ovog Izvješća nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Kao što je opisano u Bilješci 35. uz konsolidirane finansijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva i Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom судu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu. Tijekom 2015. godine Ministarstvo poljoprivrede je pokrenulo proceduru dopune i izmjene Zakona o vodama, a Ministarstvo gospodarstva je također mišljenjem uputilo suglasnost na inicijativu Društva za izmjenu i dopunu Zakona o vodama. Tijekom 2016., 2017. i 2018. godine Društvo je sa nadležnim ministarstvima i institucijama nastavilo sa aktivnostima po navedenom pitanju. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostala pitanja

Skrećemo pozornost na Bilješku 35. uz finansijske izvještaje u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. Članak 21.a ZoR-a navedena mrežna stranica u kojoj će biti objavljeno zasebno nefinansijsko izvješće Društva najkasnije 6 mjeseci od datuma konsolidirane bilance. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvrđili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koje treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije kupcima kategorije kućanstva obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama energije na mreži distribucije. Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije korigira za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava Društva je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.</p> <p>Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2017. dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,71%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016., navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 7,87%. Rezultat je povećanje prihoda u 2017. godini u iznosu od 53.177 tisuća kuna u odnosu na prošlu godinu, te iskazano potraživanje za obračunati prihod u iznosu od 31.099 tisuća kuna.</p> <p>Mi smo se fokusirali na ovo područje iz razloga što uključuje značajne procjene vezane za priznavanje prihoda od prodaje električne energije na izvještajni datum.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2, 3., 22. i 33. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim finansijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanje ključnih kontrola menadžmenta vezanih za procjenu prihoda od prodaje električne energije - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene uključujući količine prodane električne energije i cijene - Test matematičke točnosti modela procjene prihoda od prodaje električne energije - uključenje IT eksperta da ocijeni pouzdanost sustava te smo interno napravili neovisnu procjenu neobračunatih prihoda koristeći podatke o količinama i cijenama dobivenih od strane Grupe, te tako dobivene rezultate smo usporedili sa procjenom prihoda koje je obavila Grupa. <p>Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva).</p> <p>Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući.</p>

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
<p>Sudski sporovi i potencijalne obveze</p> <p>S obzirom da je Grupa izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo područje. Svaka iskazana obveza ili objavljena nepredviđena obveza, odnosno ne iskazivanje istih u financijskim izvještajima je inherentno neizvjesna i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljanje u financijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Nastavno na navedeno Uprava Društva procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2, 3. i 28. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaprimanje i analiziranje odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje procjenu vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te pouzdanost procjene s njima povezanih iznosa obveze; - procjenjivanje adekvatnosti objave u financijskim izvještajima, uzimajući u obzir osjetljivost i moguće predrasude u otkrivanju detaljnih informacija. <p>Na temelju prikupljenih dokaza, uzimajući u obzir inherentnu neizvjesnost u pravnim pitanjima, slažemo se s procjenom Uprave Društva vezano uz vjerojatnost nastanka budućih značajnih odljeva vezanih uz ta pitanja. Utvrđili smo da su pitanja za koja je vjerojatno da će doći do budućih odljeva iskazana kao rezerviranja.</p> <p>Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Nepredviđene obveze i sudske tužbe.</p> <p>Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući.</p>

Ostale informacije u Godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima koje smo dobili prije datuma ovog Izvješća neovisnog revizora i zasebno nefinancijsko izvješće za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtjeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtjeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Društвom.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane finansijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazeњe internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva.
- ocjenjujemo primjerenoš korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenoš korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- pribavljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza u vezi finansijskih informacija od osoba ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe za izražavanje mišljenja o konsolidiranim finansijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadzor i izvedbu grupne revizije. Jedini smo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

Izvješće temeljem zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 537/2014

Na dan 8. lipnja 2017. imenovala nas je Glavna skupština Društva temeljem prijedloga Nadzornog odbora Društva da obavimo reviziju godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja za 2017. godinu.

Na datum ovog Izvješća neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva od revizije godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2012. godinu do revizije godišnjih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu što ukupno iznosi 6 godina.

Osim pitanja koja smo u našem Izvješću neovisnog revizora naveli kao ključna revizijska pitanja nemamo nešto za izvjestiti u vezi s točkom (c) članka 10. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Našom zakonskom revizijom godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu sposobni smo otkriti nepravilnosti, uključujući i prijevaru sukladno Odjeljku 225, Reagiranje na nepoštivanje zakona i regulativa IESBA Kodeksa koji od nas zahtijeva da pri obavljanju revizijskog angažmana sagledamo je li Društvo poštivalo zakone i regulative za koje je opće priznato da imaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima, kao i druge zakone i regulative koji nemaju izravni učinak na određivanje značajnih iznosa i objava u njegovim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima, ali poštivanje kojih može biti ključno za operativne aspekte poslovanja Društva, njegovu sposobnost da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem ili da izbjegne značajne kazne.

Osim u slučaju kada nađemo na, ili saznamo za, nepoštivanje nekog od prethodno navedenih zakona ili regulativa koje je očigledno beznačajno, prema našoj prosudbi njegovog sadržaja i njegovog utjecaja, finansijskog ili drugačijeg, za Društvo, njegove dionike i širu javnost, dužni smo o tome obavijestiti Društvo i tražiti da istraži taj slučaj i

poduzme primjerene mjere za rješavanje nepravilnosti te za sprečavanje ponovnog pojavljivanja tih nepravilnosti u budućnosti. Ako Društvo sa stanjem na datum revidirane konsolidirane bilance ne ispravi nepravilnosti temeljem kojih su nastali pogrešni prikazi u revidiranim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima koji su kumulativno jednaki ili veći od iznosa značajnosti za konsolidirane finansijske izvještaje kao cjelinu od nas se zahtijeva da modificiramo naše mišljenje u Izvješću neovisnog revizora.

U reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu odredili smo značajnost za finansijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 201.861 tisuću kuna što predstavlja približno 1,5% od ostvarenog prihoda od prodaje za 2017. godinu s obzirom na značajne fluktuacije dobiti prije poreza u tekućem i prijašnjim razdobljima.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu i datuma ovog Izvješća nismo Društву i ovisnim društвima pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom finansijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za finansijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo i ovisna društva.

Izvješće temeljem zahtjeva iz Zakona o računovodstvu

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća poslovodstva Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća poslovodstva Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću poslovodstva Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 10 do 92 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Izvješće poslovodstva Društva za 2017. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu je sastavljen u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću poslovodstva Društva za 2017. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2017. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2017. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2017. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točaka 2., 5., 6. i 7. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji konsolidirani finansijski izvještaji"). Finansijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim finansijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 10 do 92 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjelu Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva za 2017. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Vedrana Stipić, ovlašteni revizor.

U Zagrebu, 27. travnja 2018. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Jeni Krstičević, predsjednica Uprave

BDO

BDO Croatia d.o.o.
za pružanje revizorskih,konzulting
i računovodstvenih usluga
Zagreb, J.F. Kennedy 6 b

Vedrana Stipić, ovlašteni revizor

Konsolidirani račun dobiti i gubitka
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

	Bilješke	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	4	11.493.664	10.831.456
Prihod od prodaje toplinske energije	4	683.264	699.596
Prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu	4	963.887	1.102.728
Prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina	4	316.576	341.812
Prihodi od prodaje		13.457.391	12.975.592
Ostali prihodi iz poslovanja	5	1.511.894	1.424.766
Ukupno poslovni prihodi		14.969.285	14.400.358
Trošak nabave električne energije	6	(2.786.423)	(2.148.249)
Trošak goriva	6	(1.903.145)	(1.548.033)
Nabavna vrijednost prodanog plina	6	(1.130.144)	(1.246.442)
Troškovi osoblja	7	(1.946.892)	(1.904.443)
Trošak amortizacije	11,12	(1.935.963)	(1.780.269)
Ostali rashodi iz poslovanja	8	(2.971.895)	(3.049.765)
Ukupno poslovni rashodi		(12.674.462)	(11.677.201)
Dobit iz poslovanja		2.294.823	2.723.157
Finansijski prihodi	9	235.826	232.873
Finansijski rashodi	9	(939.913)	(365.669)
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti		(704.087)	(132.796)
Dobit prije oporezivanja		1.590.736	2.590.361
Trošak poreza na dobit	10	(290.437)	(545.359)
Dobit tekuće godine		1.300.299	2.045.002
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.300.299	2.045.002

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 27. travnja 2018. godine:

Marko Čosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZAGREB 32
Ulica grada Vukovara 37

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.300.299	2.045.002
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(15.609)	(18.984)
Neto dobit/(gubitak) od finansijske imovine raspoložive za prodaju	(3.565)	39.457
Rezerve	25.514	-
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	6.340	20.473
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	6.340	20.473
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	1.306.639	2.065.475
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	1.306.639	2.065.475

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 27. travnja 2018. godine:

Marko Čosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.o.o.
ZAGREB 32
Ulica grada Vukovara 37

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju / Konsolidirana bilanca

Na dan 31.prosinca 2017.

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca	
		2017.	2016.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	28.590.553	28.093.856
Investicije u tijeku	11	2.442.559	2.677.233
Nematerijalna imovina	12	210.502	157.586
Ulaganja u nekretnine	13	305.630	231.491
Predujimovi za nekretnine, postrojenja i opremu	14	15.252	36.707
Dani dugoročni krediti i depoziti	17	36.107	28.973
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	18	284.443	295.938
Ostala dugotrajna imovina	19	42.918	46.941
Odgođena porezna imovina	10	610.389	555.461
Ukupna dugotrajna imovina		32.538.353	32.124.186
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	1.257.292	1.405.368
Potraživanja od kupaca	21	2.081.000	1.953.592
Ostala kratkotrajna potraživanja	22	957.817	730.917
Novac i novčani ekvivalenti	23	2.017.095	3.018.846
Ukupna kratkotrajna imovina		6.313.204	7.108.723
UKUPNA IMOVINA		38.851.557	39.232.909

Konsolidirani izvještaj o finansijskom položaju / Konsolidirana bilanca (nastavak)
Na dan 31.prosinca 2017.

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca	31. prosinca
		2017. u tisućama kuna	2016. u tisućama kuna
Osnivački kapital	24	19.792.159	19.792.159
Rezerve	24	162.242	140.293
Zadržana dobit	24	6.041.625	5.551.226
Ukupni kapital		25.996.026	25.483.678
Obveze po izdanim obveznicama	25	3.595.828	3.606.173
Obveze po dugoročnim kreditima	26	265.895	664.764
Dugoročne obveze prema državi	27	13.065	15.901
Dugoročna rezerviranja	28	1.018.467	930.700
Ostale dugoročne obveze	29	4.356.607	4.190.347
Odgođene porezna obveza		24.305	26.007
Ukupne dugoročne obveze		9.274.167	9.433.892
Obveze prema dobavljačima	30	1.643.033	1.787.338
Tekuća dospijeća izdanih obveznica	25	-	586.601
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	26	408.481	411.832
Obveze za poreze i doprinose	31	80.202	157.750
Obveze za kamate		35.593	42.569
Obveze prema zaposlenima	32	274.173	155.269
Ostale kratkoročne obveze	33	1.139.882	1.173.980
Ukupne kratkoročne obveze		3.581.364	4.315.339
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		38.851.557	39.232.909

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 27. travnja 2018. godine:

Marko Čosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
ZAGREB 32
Ulica grada Vukovara 37

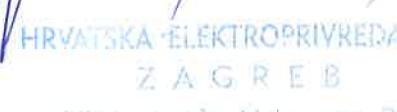
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala
Za godinu završenu 31.prosinca 2017.

	Osnivački kapital	Rezerve	Zadržana dobit / (preneseni gubitak)	Ukupno glavnica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2016.	19.792.159	100.836	4.132.208	24.025.203
Dobit tekuće godine	-	-	2.045.002	2.045.002
Ostala sveobuhvatna dobit	-	39.457	(18.984)	20.473
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	39.457	2.026.018	2.065.475
Isplata dividende vlasniku	-	-	(607.000)	(607.000)
Stanje 31. prosinca 2016.	19.792.159	140.293	5.551.226	25.483.678
Dobit tekuće godine	-	-	1.300.299	1.300.299
Ostala sveobuhvatna dobit	-	21.949	(15.609)	6.340
Ukupno sveobuhvatna dobit	-	21.949	1.284.690	1.306.639
Isplata dividende vlasniku	-	-	(794.291)	(794.291)
Stanje 31. prosinca 2017.	19.792.159	162.242	6.041.625	25.996.026

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 27. travnja 2018. godine:

 Marko Čosić
Član Uprave
  Nikola Rukavina
Član Uprave
  Petar Sprčić
Član Uprave
  Tomislav Šambić
Član Uprave
  Saša Dujmić
Član Uprave
  Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Hrvatska Elektroprivreda d.d.
Z A G R E B 32
 Ulica grada Vukovara 37

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu završenu 31.prosinca 2017.

	2017.godina u tisućama kuna	2016.godina u tisućama kuna
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit tekuće godine	1.590.736	2.590.361
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti	213.512	235.218
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	(7.654)	5.287
Ispravak vrijednosti materijalne imovine	277.534	108.256
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.935.733	1.780.269
Vrijednosno usklađenje potraživanja	(60.756)	(149.202)
Vrijednosno usklađenje zaliha	7.217	13.353
Prihod od ukidanja umanjenja imovine	(199.207)	-
Ispravak vrijednosti dugotrajne materijalne imovine	39.630	-
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	87.767	(38.801)
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>3.884.512</i>	<i>4.544.741</i>
(Povećanje)/smanjenje potraživanja od kupaca	(66.652)	42.673
Smanjenje zaliha	140.859	70.568
Smanjenje/(povećanje) ostale dugotrajne imovine	32.998	(105.717)
(Povećanje)/smanjenje ostale kratkotrajne imovine	(226.900)	163.636
(Smanjenje)/povećanje obveza prema dobavljačima	(144.305)	46.428
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	13.461	258.817
Povećanje/(smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	143.013	(224.969)
Novac ostvaren poslovanjem	3.776.986	4.796.177
Plaćeni porez na dobit	(386.170)	(553.691)
Plaćene kamate	(230.788)	(244.612)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	3.160.028	3.997.874
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	44.902	49.335
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(2.431.933)	(2.589.126)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	-	2.392
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(2.387.031)	(2.537.399)

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)
Za godinu završenu 31.prosinca 2017.

	2017.godina u tisućama kuna	2016.godina u tisućama kuna
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primljeni dugoročni krediti	12.149	147.623
Otplata dugoročnih kredita	(408.099)	(382.038)
Otplata izdanih obveznica	(584.507)	(93.380)
Ispłata dividende	(794.291)	(607.000)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	(1.774.748)	(934.795)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENATA	(1.001.751)	525.680
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	3.018.846	2.493.166
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	2.017.095	3.018.846

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 27. travnja 2018. godine:

Marko Čosić
Član Uprave

Nikola Rukavina
Član Uprave

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Z A G R E B 32
Ulica grada Vukovara 37

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u dalnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u dalnjem tekstu „HEP d.d.“ ili „Društvo“) i ovisnih društava navedenih u bilješci 36.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2017. godine imala 11.894 zaposlenika (2016.:11.832) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 608 zaposlenika (2016.: 617).

Ovi konsolidirani finansijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, budući da je to funkcionalna valuta Društva.

Zakoni o reguliranju energetskih djelatnosti

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetskih djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Zakon o tržištu plina donesen je 22. veljače 2013. godine, a Zakon o tržištu toplinske energije 21. lipnja 2013. godine. 17. listopada 2014. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o energetskoj učinkovitosti, 10. rujna 2015. godine Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji, a 18. rujna 2015. godine Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije. 17. veljače 2017. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama zakona o tržištu plina.

Novim zakonima i pratećim podzakonskim aktima, usklađenim sa smjernicama i direktivama Europske Unije, određeno je daljnje restrukturiranje i usklađivanje poslovanja Grupe. Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije Društvo i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga. Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Sukladno Zakonu o tržištu električne energije svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe. Opškrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi te energetski subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opškrba električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga obavlja se kao javna usluga prema reguliranim uvjetima kupcima koji nisu kućanstvo, koji pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača.

1. OPĆENITO (nastavak)

Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga obavlja se kao javna usluga kupcima kućanstva koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača.

Društvo i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmjenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

U rujnu 2015. godine Hrvatska energetska regulatorna agencija ("HERA") je donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, a u prosincu 2015. godine Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Odluku o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije koje se primjenjuju od 1. siječnja 2016. godine.

Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, odluku o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge donosi HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., odnosno HEP Elektra d.o.o. od 2. studenog 2016. godine. Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije HERA-e je 17. prosinca 2013. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom. Kupci koji se električnom energijom opskrbljuju u zajamčenoj opskrbi od 1. srpnja 2014. godine plaćaju opskrbu po iznosima tarifnih stavki sukladno odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

1. OPĆENITO (nastavak)

Glavna skupština

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Tomislav Panenić	Član	Član od 4. ožujka 2016. godine do 25. siječnja 2017. godine
Zdravko Marić	Član	Član od 26. siječnja 2017. godine do 14. veljače 2018. godine
Tomislav Čorić	Član	Član od 15. veljače 2018. godine

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2017. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine do 6. prosinca 2017. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine do 6. prosinca 2017. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine do 11. siječnja 2018. godine
Goran Granić	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine do 31. prosinca 2017. godine
Marko Primorac	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 7. prosinca 2017. godine
Višnja Komnenić	Član	Član od 11. siječnja 2018. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2016. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava

Uprava u 2017. godini

Perica Jukić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 12. rujna 2014. godine do 31. prosinca 2017. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine do 31. prosinca 2017. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine do 31. prosinca 2017. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine do 31. prosinca 2017. godine
Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Nikola Rukavina	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Marko Ćosić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Uprava u 2016. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

Prezentacija konsolidiranih finansijskih izvještaja

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva za 2017. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI"), te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih finansijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu povjesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih finansijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Konsolidirani finansijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna ('000 HRK), kao funkcionalnoj valuti Društva.

Osnove računovodstva

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj.

Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

Sljedeći novi standardi i izmijenjeni i dopunjeni postojeći standardi te tumačenja izdani od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i koji su usvojeni u Europskoj uniji su na snazi u tekućem razdoblju:

- Izmjene i dopune MRS-a 12: Priznavanje odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke**

Izmjene i dopune koje su stupile na snagu za godišnja razdoblja koja je započela 1. siječnja 2017. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj izmjena i dopuna je pojašnjavanje zahtjeva za priznavanjem odgođene porezne imovine na nerealizirane gubitke kako bi se adresirale različitosti u praksi vezane uz primjenu odredbi MRS-a 12 *Porez na dobit*. Određeni problemi odnosili su se na različitosti u praksi u tretmanu privremenih poreznih razlika s osnove smanjenja fer vrijednosti, prodaje imovine za iznos viši od knjigovodstvene vrijednosti te vjerovatne buduće oporezive dobiti i razmatranja o kombiniranoj ili odvojenoj procjeni utjecaja.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

- **Izmjene i dopune MRS-a 7: Inicijativa za objavama**

Izmjene i dopune su na snazi za godišnja razdoblja koja su započela 1. siječnja 2017. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj izmjena i dopuna je osiguravanje objava koje korisnicima finansijskih izvještaja omogućavaju procjenu utjecaja promjena u obvezama iz finansijskih aktivnosti, uključujući i novčane i nenovčane promjene. Izmjene i dopune preciziraju kako je jedan način ispunjenja zahtjeva za objavama tabelarno prikazivanje usklade između početnih i završnih stanja u izvještaju o finansijskom položaju za obveze koje nastaju kao rezultat finansijskih aktivnosti, uključujući i promjene u novčanim tijekovima od financiranja, promjene koje su rezultat gubitka ili stjecanja kontrole nad ovisnim društvima ili drugim poslovima, utjecaj promjena u tečaju, promjena u fer vrijednostima i ostalih promjena.

Usvajanje spomenutih izmjena i dopuna standarda nije značajno utjecalo na konsolidirane finansijske izvještaje Društva.

Standardi i tumačenja koje je izdao Odbor za Standarde a koji još nisu stupili na snagu i koje Društvo nije ranije usvojilo

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene i tumačenja koje je donio Odbor za Međunarodne standarde nisu usvojeni u Europskoj uniji:

- **MSFI 9 Financijski instrumenti : Klasifikacija i mjerjenje**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga, s time da je dozvoljena ranija primjena. Konačna verzija MSFI-ja 9 Financijski instrumenti odražava sve faze projekta o finansijskim instrumentima i mijenja MRS 39 Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerjenje kao i sve prethodne verzije MSFI-ja 9. Standard uvodi nove zahtjeve klasifikacije i mjerjenja, umanjenja vrijednosti i računovodstva zaštite.

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima**

Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga. U okviru standarda uvodi se model od 5 koraka koji će se primjenjivati na prihode ostvarene temeljen ugovora s kupcima (s ograničenim izuzecima), neovisno o vrsti prihodovne transakcije ili industriji. Zahtjevi standarda će se također primjenjivati na priznavanje i mjerjenje dobitaka i gubitaka od prodaje neke nefinansijske imovine koja nije dio redovitih aktivnosti društva (primjerice prodaja nekretnina, postrojenja i opreme ili nematerijalne imovine). Opširne objave će se zahtijevati, uključujući i disagregaciju ukupnih prihoda; informacije o obvezama izvršenja; promjene u iznosima ugovorene imovine i obveza između razdoblja i ključne procjene i prosudbe.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

- **MSFI 15 Prihodi temeljem ugovora s kupcima (pojašnjenja)** Pojašnjenja su na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2018. godine ili nakon toga s time da je dozvoljena ranija primjena. Cilj pojašnjenja je razjašnjavanje namjera Odbora prilikom definiranja zahtjeva MSFI-ja 15 *Prihodi temeljem ugovora s kupcima*, osobito računovodstvenog tretmana identificiranih obveza izvršenja na način da se dopunila definicija „odvojeno prepoznatljivog“ principa, razmatranja odnosa principala i agenta uključujući i procjenu činjenice je li u transakciji društvo principal ili agent kao i primjene pristupa kontrole i licenciranja dajući dodatne upute za računovodstveni tretman intelektualnog vlasništva i tantijema. Pojašnjenja također daju dodatna praktična sredstva za društva koja MSFI 15 primjenjuju korištenjem punog retroaktivnog pristupa ili za ona koja se odluče na korištenje modificiranog retroaktivnog pristupa. Ova pojašnjenja još uvijek nisu usvojenja u Europskoj uniji.
- **MSFI 16 Najmovi**
Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2019. godine ili nakon toga. MSFI 16 definira pravila priznavanja, mjerjenja, prezentacije i objava za najmove obiju ugovornih strana, odnosno kupca („najmoprimca“) i dobavljača („najmodavca“). Sukladno novom standardu najmoprimci većinu najmova trebaju priznati u svojim finansijskim izvještajima. Na sve najmove će se primjenjivati jedinstveni računovodstveni model, s određenim izuzecima. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca neće se značajno mijenjati.

Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja neće imati materijalno značajan utjecaj na finansijske izvještaje Društva u razdoblju njihove prve primjene.

Osnova sastavljanja konsolidiranih finansijskih izvještaja Društva

Konsolidirani finansijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje.

Principi i metode konsolidacije

Konsolidirani finansijski izvještaji sastoje se od finansijskih izvještaja Društva i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 36. Društvo ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. S obzirom da HEP d.d. u svim ovisnim društvima ima 100% udjela u kapitalu i predstavlja jedinog člana društva, temeljem čega ima mogućnost imenovanja uprave i odlučivanja, sva ova društva uključena su u konsolidirane finansijske izvještaje kao ovisna društva.

Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Društvo kao Matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Društvo kao Matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u finansijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koristi Grupa.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2017. i 2016. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%
 Doprinos za zdravstveno osiguranje	

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 7).

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih (nastavak)

Otpremnine

Od 1. srpnja 2016. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesecne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj Kolektivni ugovor vrijedi do 31. prosinca 2017. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjenjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima. Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Zgrade	2017. i 2016. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom računom dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

Investicijsko ulaganje u nekretnine

Investicijsko ulaganje u nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih ulaganja u nekretnine se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijsko ulaganje u nekretnine se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomski koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Financijski i poslovni najam

Grupa kao najmoprimec

Grupa nema značajnih financijskih najmova. Tijekom 2017. i 2016. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Potraživanja od kupaca i predujmovi

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna.

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procjene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2017. i 2016. godine
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utužena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeća.

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Od 2013. godine zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda d.d. koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Od travnja 2014. zalihe sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 20).

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Zalihe (nastavak)

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Strane valute

Pojedinačni finansijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i finansijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim finansijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcionalna valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih finansijskih izvještaja.

U finansijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcionalnu valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povjesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja kao finansijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobici priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Strane valute (nastavak)

Kod prikaza konsolidiranih finansijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum konsolidirane bilance. Ovi dijelovi poslovanja vezani su uz EUR. Kako je osnovni cilj monetarne politike HNB-a stabilnost tečaja, ista se provodi održavanjem čvrstog odnosa kune prema EUR. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja. Međutim ukoliko osciliranje tečaja premaši 10% Grupa primjenjuje tečaj na datum transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe u rezervama i priznaju se kao dobit odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog poslovanja.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit jest zbrojni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim finansijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Oporezivanje (nastavak)

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja.

U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Finansijska imovina

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije. Finansijska imovina se početno utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu finansijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Finansijska imovina klasificira se u kategorije imovine "raspoložive za prodaju" po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak" i "zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni finansijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije finansijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja finansijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primijerenje.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao finansijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit razdoblja.

Dividende odnosno udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Finansijska imovina (nastavak)

Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao 'zajmovi i potraživanja'. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamate, ispravljeni za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

Smanjenje vrijednosti finansijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za finansijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja finansijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod finansijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno finansijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu finansijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno u revalorizacijske rezerve.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

2.SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Finansijske obveze

Finansijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak finansijske obveze i kamatni rashod raspoređuje se kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budući novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvo bitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek finansijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Prestanak priznavanja finansijskih obveza

Grupa prestaje priznavati finansijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene finansijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

Izvedeni finansijski instrumenti

Društvo je potpisalo Ugovor o međuvalutnom swap-u kako bi upravljalo svojom izloženosti tečajnom riziku. Podrobnije informacije o derivativnim finansijskim instrumentima su objavljene u bilješci 25.

Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

Društvo je donijelo odluku da se mjereno fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“ (MTM) sukladno izračunu poslovnih banaka. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata (bilješka 28).

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Korištenje procjena pri sastavljanju konsolidiranih finansijskih izvještaja

Sastavljanje konsolidiranih finansijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene i prepostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih konsolidiranih finansijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim finansijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije kupcima kategorije kućanstvo obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama električne energije na mreži distribucije korigirane za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge i iznose tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom donosi opskrbljivač koji ima obvezu pružanja javne usluge. Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije, odnosno odlukom društva koje ima obvezu pružanja javne usluge. Alternativno, Grupa pruža mogućnost svojim kupcima da izaberu tržišni model, i u tom slučaju prihodi se priznaju u skladu sa cijenama na slobodnom tržištu (HEPI tarifni model).

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te industrijskim i ostalim korisnicima u Republici Hrvatskoj priznaje se kada je toplinska energija isporučena kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomski koristi vezano za transakciju pritjecati u Grupu.

Prihodi od plina priznaju se kada je plin isporučen kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomski koristi vezano za transakciju pritjecati u Grupu. Cijena plina za kupce kućanstva u okviru javne usluge, kao i cijena distribucije plina regulirana je od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“.

Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalni pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Grupa ga je dužna iskazati u svojim konsolidiranim finansijskim izvještajima.

Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Segmentalna analiza

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima (bilješka 4).

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

Kritične prosudbe kod primjene računovodstvenih procjena

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u konsolidiranim finansijskim izvještajima.

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na sljedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Fer vrijednost finansijske imovine

Kao što je objašnjeno u bilješci 21, Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjenja vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Rezerviranja za razgradnju elektrana

Uprava procjenjuje trošak rezerviranja za razgradnju NE Krško i termoelektrana Grupe na osnovu važećih zakona i propisa te vlastitih iskustava. Rezervacija uključuje i aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša koje je potrebno sprovesti tijekom razgradnje proizvodnih objekata.

Sredstva za razgradnju NE Krško rezerviraju se sukladno Uredbi o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško (NN 155/08) (bilješka 15.).

Iznos rezerviranja za razgradnju termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe (bilješka 28).

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanji za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranoj bilanci kao ostale kratkoročne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i prepostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza (bilješka 10).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti (bilješka 28).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obaveze može pouzdano procijeniti (bilješka 28).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o finansijskim prihodima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2017.		2016.		2017.		2016.	
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	11.493.664	10.831.456	683.264	699.596	1.280.463	1.444.540	13.457.391	12.975.592
Ostali prihodi segmenata	1.409.955	1.350.081	70.016	51.868	31.923	22.817	1.511.894	1.424.766
Dobit / gubitak iz poslovanja	2.692.154	2.867.744	(65.908)	(162.625)	(22.402)	18.038	2.294.823	2.723.157
Neto finansijski rashod							(704.087)	(132.796)
Porez na dobit							(290.437)	(545.359)
Neto dobit							1.300.299	2.045.002

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu finansijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenata		Ukupne obveze segmenata	
	2017.		2016.	
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija	31.664.518	30.179.137	6.067.132	6.227.856
Toplinarstvo	1.205.007	1.226.459	167.969	170.255
Plin	365.519	370.917	93.308	99.960
Neraspoređeno	5.616.513	7.456.396	6.527.122	7.251.160
Ukupno Grupa	38.851.557	39.232.909	12.855.531	13.749.231

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Informacije o najvećim kupcima

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2017. godini iznosi 11.493.664 tisuća kuna (u 2016. godini 10.831.456 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2017. godini iznosi 683.264 tisuća kuna (u 2016. godini 699.596 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2017. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 963.887 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina u iznosu 316.576 tisuća kuna (u 2016. godini prodaja plina na veleprodajnom tržištu iznosi 1.102.728 tisuće kuna i prodaja plina kupcima opskrbe plina 341.812 tisuća kuna).

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, sa zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Hrvatska	10.302.678	9.937.036
Zemlje Europske Unije	1.038.870	789.423
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	152.116	104.997
	<u>11.493.664</u>	<u>10.831.456</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Usluge za priključenje na mrežu	372.088	449.450
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	224.404	231.909
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 21)	79.971	84.807
Prihodi od usluga	94.233	97.441
Kapitalizirana imovina	90.844	99.916
Zatezne kamate	38.961	40.592
Prihodi od prodaje materijala	32.728	28.735
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	130.169	60.616
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma HOPS-a – inozemstvo	5.513	22.570
Prihod od ukidanja rezerviranja za ispravak vrijednosti dugotrajne imovine	199.207	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	15.348	-
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	187	72.847
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove	66.928	55.117
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	-	5.039
Naplaćena potraživanja po predstečaju	11.640	5.433
Prihodi od opomena kupcima	1.345	3.538
Prihodi temeljem sudske troškova po tužbama	7.385	9.382
Dobici od prodaje materijalne imovine	18.043	30.778
Naplaćena otpisana potraživanja	1.829	2.190
Prihodi od subvencija, dotacija, regresa i kompenzacije	2.803	11.930
Više obračunata naknada u prošloj godini na emisije CO ₂ za proizvodnju električne energije	13.109	9.486
Ostali poslovni prihodi NE Krško	5.409	5.813
Ostalo	99.750	97.177
	1.511.894	1.424.766

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

6. TROŠKOVI NABAVE

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Trošak nabave električne energije	2.786.423	2.148.249
Trošak goriva	1.903.145	1.548.033
Trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu	1.130.144	1.246.442
	5.819.712	4.942.724

Nabava električne energije i plina odnosi se na nabavke izvan sustava za prodaju na veleprodajnom tržištu i krajnjim kupcima.

Nabava goriva (ugljena, tekućeg goriva i plina) odnosi se na nabavke izvan sustava za proizvodnju električne energije u termoelektranama.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Neto plaće	1.112.785	1.069.123
Neto plaće NE Krško	93.171	92.807
Troškovi poreza i doprinosa	703.795	704.001
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NE Krško	37.141	38.512
	1.946.892	1.904.443

Ukupni troškovi zaposlenika:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Bruto plaće	1.816.580	1.773.123
Bruto plaće NE Krško	130.312	131.319
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 8)	120.018	119.205
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 8)	99.520	65.498
Neiskorišteni godišnji odmori (bilješka 8)	5.077	9.800
	2.171.507	2.098.945

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

7. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima društava Grupe:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Bruto plaće	28.881	28.523
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.430	6.370
Ostala primanja	3.508	3.329
	38.819	38.222

Naknade članovima Nadzornog odbora:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Naknade	189	192
Porezi i doprinosi	120	194
Ostali troškovi	4	18
	313	404

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2017. godini u iznosu od 73.602 tisuća kuna (2016. godine: 72.711 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2017. godini u iznosu od 22.679 tisuća kuna (2016. godine: 21.150 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 8.697 tisuća kuna (2016. godine: 8.548 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2017. godini u iznosu od 15.040 tisuća kuna (2016. godine: 16.790 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 49.202 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Članovima Uprave nije bilo drugih isplata osim redovne plaće i primitaka u naravi u iznosu od 3.508 tisuća kuna u 2017. godini (2016. godine: 3.329 tisuće kuna).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

8. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Troškovi održavanja	566.004	636.610
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 21)	151.143	107.276
Troškovi nabave plina	116.673	126.178
Troškovi usluga	305.588	296.732
Naplative usluge i materijal	179.522	142.643
Troškovi materijala	82.498	86.236
Naknade za nabavu plina	6.690	12.745
Trošak emisijskih jedinica CO2	120.163	137.315
Otpis dugotrajne imovine	223.128	18.369
Vrijednosno usklađivanje zaliha	7.216	13.209
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	39.630	108.256
Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne imovine	72.680	-
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 7)	120.018	119.205
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	99.520	65.498
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	106.386	107.197
Doprinosi, porezi i naknade državi	96.027	90.980
Rezerviranje po sudskim sporovima	18.471	25.244
Doprinosi i koncesije za vodu	65.079	64.785
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	5.077	9.800
Naknada za korištenje prostora elektrana	75.138	73.223
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	12.447	10.528
Nabavna vrijednost prodanog materijala	19.806	15.049
Troškovi obračuna i naplate	24.807	29.111
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	101.164	27.101
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	-	342.964
Premije osiguranja	11.835	12.612
Naknade za zaštitu okoliša	835	732
Naknade šteta	21.311	16.141
Otpisana neutužena potraživanja	14.936	20.528
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	8.711	8.141
Ostali troškovi	299.392	325.357
	2.971.895	3.049.765

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

9. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2017. godina	2016. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	215.803	138.034
Kamate	9.275	11.939
Fer vrijednost međuvalutnog swap-a	-	74.921
Prihod od dividende	8.935	7.176
Ostali financijski prihodi	701	5
NE Krško – ostali financijski prihodi	<u>1.112</u>	<u>798</u>
Ukupno financijski prihodi	<u>235.826</u>	<u>232.873</u>
Financijski rashodi		
Kamate	(222.787)	(246.857)
Negativne tečajne razlike	(95.090)	(110.727)
Fer vrijednost međuvalutnog swap-a	(569.172)	-
Fer vrednovanje dionica	(548)	-
NE Krško ostali financijski rashodi	(556)	(1.781)
Fer vrednovanje materijalne imovine	(46.777)	(6.304)
Vrijednosno usklađenje finansijske imovine	<u>(6.000)</u>	<u>-</u>
Ukupno financijski rashodi	<u>(940.930)</u>	<u>(365.669)</u>
Kapitalizirani troškovi posudbe	1.017	-
Financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	<u>(939.913)</u>	<u>(365.669)</u>
Neto gubitak iz finansijskih aktivnosti	<u>(704.087)</u>	<u>(132.796)</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

10. POREZ NA DOBIT

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Tekući porez	345.365	450.226
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	(54.928)	95.133
Porez na dobit	290.437	545.359

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Stanje 1. Siječnja	555.461	650.681
Ukidanje odgođene porezne imovine	(124.329)	(112.497)
Priznavanje odgođene porezne imovine	179.257	17.277
Stanje 31. Prosinca	610.389	555.461

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu , ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	1.590.736	2.590.361
Porez po važećoj stopi (18%/ 20%)	286.332	518.072
Porezno nepriznati prihodi	57.369	(73.090)
Porezni učinak privremenih razlika	(54.928)	95.133
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	1.664	5.244
Porezni rashod tekuće godine	290.437	545.359
Efektivna porezna stopa	18%	21%

Smanjenje stope poreza na dobit u Hrvatskoj s 20% na 18% stupilo je na snagu s 1. siječnja 2017. godine. Kao rezultat promjene porezne stope, relevantne pozicije odgođenih poreza ponovno su računate.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 479.834 tisuća kuna (2016.: 1.035.951 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 345.365 tisuća kuna (2016.: 450.226 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 54.928 tisuća kuna (2016.: 95.133 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2013.	207.334	2018.
2014.	168.027	2019.
2015.	69.009	2020.
2016.	26.221	2021.
2017.	9.243	2022.
	479.834	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. Društvo realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu.

Na dan 31. prosinca 2017. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 479.834 tisuću kuna nije priznata.

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

U 2017. godini Porezna uprava provela je porezni nadzor za 2015. godinu u ovisnom društvu HEP Proizvodnja d.o.o..

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgodene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijednosno usklađenje	Rezerviranja za jubilarne zaliha	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM obveznicama	Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja								
2016.	45.075	93.205	9.013	16.375	451.199	3.242	32.572	650.681
Preknjiženja	-	(105)	-	-	-	-	18	(87)
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine								
	(2.399)	(17.788)	476	(10.570)	(56.621)	(1.902)	(6.329)	(95.133)
Na dan 31. prosinca								
2016.	42.676	75.312	9.489	5.805	394.578	1.340	26.261	555.461
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.087	17.585	1.776	85.136	(56.753)	(1.341)	7.438	54.928
Na dan 31. prosinca								
2017.	43.763	92.897	11.265	90.941	337.825	(1)	33.699	610.389

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2016.	38.082.228	45.463.879	4.386.574	87.932.681
Preknjiženja	298.204	(303.614)	-	(5.410)
Povećanja	5.602	261.579	2.091.299	2.358.480
Povećanja NEK	-	-	208.761	208.761
Aktiviranje investicija u tijeku	749.456	2.966.971	(3.767.586)	(51.159)
Aktiviranje investicija u tijeku NEK	112.456	127.405	(239.861)	-
Inventurni viškovi	8.155	8.666	-	16.821
Otuđenja	(92.360)	(437.549)	(1.954)	(531.863)
Na dan 31. prosinca 2016.	39.163.741	48.087.337	2.677.233	89.928.311
Preknjiženja	97.261	(45.316)	(51.397)	548
Povećanja	14.173	238.886	1.964.703	2.217.762
Povećanja NEK	-	-	195.306	195.306
Aktiviranje investicija u tijeku	623.767	1.254.726	(1.938.594)	(60.101)
Aktiviranje investicija u tijeku NEK	12.878	114.280	(127.158)	-
Otuđenja	(74.532)	(386.870)	(277.534)	(738.936)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(97.431)	-	-	(97.431)
Na dan 31. prosinca 2017.	39.739.857	49.263.043	2.442.559	91.445.459
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2016.	26.344.621	31.479.031	-	57.823.652
Trošak amortizacije za godinu	672.049	1.043.998	-	1.716.047
Trošak amortizacije za godinu za NEK	25.179	104.703	-	129.882
Preknjiženja	49.912	(49.881)	-	31
Isknjiženo otuđenjem	(62.047)	(437.798)	-	(499.845)
Inventurni višak	4.743	(17.288)	-	(12.545)
Na dan 31. prosinca 2016.	27.034.457	32.122.765	-	59.157.222
Trošak amortizacije za godinu	674.478	1.087.016	-	1.761.494
Trošak amortizacije za godinu za NEK	26.072	100.763	-	126.835
Procjena imovine MRS-a 36 /i/	(10.357)	(188.850)	-	(199.207)
Otpis investicija MRS 36	14.070	25.560	-	39.630
Preknjiženja	13.115	(12.662)	-	453
Isknjiženo otuđenjem	(80.851)	(383.442)	-	(464.293)
Prijenos na ulaganje u nekretnine	(9.787)	-	-	(9.787)
Na dan 31. prosinca 2017.	27.661.197	32.751.150	-	60.412.347
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2017.	12.078.660	16.511.893	2.442.559	31.033.112
Na dan 31. prosinca 2016.	12.129.284	15.964.572	2.677.233	30.771.089

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo. Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina Društva i ovisnih društava.

U Odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2018. godini.

/i/ Temeljem utvrđenih indikatora na umanjenje imovine i izračuna vrijednosti potrebnih umanjenja sukladno MRS-u 36, ispravljena je knjigovodstvena vrijednost termoelektrana tijekom 2014. godine. Ključni indikatori umanjenja bili su značajno viši troškovi proizvodnje električne energije u termoelektranama u odnosu na tržišnu cijenu električne energije.

U srpnju 2016. godine Bloku L u TE TO Zagreb dodijeljen je status povlaštenog proizvođača temeljem Rješenja o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije izdanom od strane Hrvatske regulatorne energetske agencije (HERA) sukladno kojem je ušao u sustav poticaja i prodaje električne energije po povlaštenoj cijeni u razdoblju od dvadeset i pet godina. Navedena okolnost, nakon utvrđenja održivosti modela financiranja na kojem je bazirana u tijeku 2017. godine, prepoznata je kao indikacija promjene vrijednosti imovine te je sukladno istoj izrađena ponovna procjena vrijednosti od strane neovisnog konzultanta koja je pokazala potrebu ukidanja priznatog gubitka od umanjenja imovine na Bloku L u TE TO Zagreb u iznosu od 199.207 tisuća kuna što je rezultiralo povećanjem sadašnje vrijednosti imovine kao i povećanjem prihoda od ukidanja umanjenja imovine. Izračun nadoknadive vrijednosti temelji se na petogodišnjim planovima proizvodnje električne i toplinske energije. Izračun nadoknadive vrijednosti implicira terminalnu stopu rasta nakon petogodišnjeg razdoblja od 0%. Projekcije novčanih tokova diskontiraju se korištenjem diskontne stope koja odražava rizik predmetne imovine, a koja je za potrebe testa umanjenja imovine aproksimirana prosječnim ponderiranim troškom kapitala te iznosi 7,58%.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
	Licence
NABAVNA VRIJEDNOST	
Stanje 31. prosinca 2015.	726.616
Preknjiženja	5.410
Povećanje	21.885
Aktiviranje investicija	51.159
Otuđenja	(7.295)
Stanje 31. prosinca 2016.	797.775
Preknjiženja	(548)
Povećanje	40.320
Aktiviranje investicija	60.101
Otuđenja	(38.532)
Stanje 31. prosinca 2017.	859.116
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	605.179
Preknjiženja	(31)
Trošak amortizacije za godinu	42.337
Otuđenja	(7.296)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	640.189
Preknjiženja	(453)
Trošak amortizacije za godinu	47.404
Otuđenja	(38.526)
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	648.614
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2017.	210.502
Na dan 31. prosinca 2016.	157.586

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

13. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2017. i 2016. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu Društva.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavili su službeni procjenitelji ili interne službe Grupe čija procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencije za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Fer vrijednost	231.491	236.778
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	7.654	(5.914)
Prijenos sa nekretnina	66.485	-
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	305.630	230.864
Ulaganje u nekretnine NE Krško	-	627
	305.630	231.491

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

14. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Alstom Hrvatska d.o.o.	-	8.066
Arvos Ljungstroem GMBH	-	1.600
Đuro Đaković Holding d.d.	1.325	2.754
General Electrics Hrvatska	3.764	-
JSC Tehnopromexport –TE Sisak	-	58
Končar GIM	-	1.527
Končar inženjering Zagreb	3.043	350
Končar KET	2.208	6.482
Litostroj Slovenija	-	85
Siemens	336	4.282
Spegra Inženjering	-	1.046
TPK Orometal d.d.	1.445	3.101
VOITH Siemens Austrija	-	16
Ostalo	3.131	7.340
	15.252	36.707

Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu odnose se na izgradnju proizvodnih objekata.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO

Povijest ulaganja

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potписан je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o.. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

Trenutno stanje

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2017. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.481.915 tisuća kuna. Visina uplate određena je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno.

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, početkom 2016. godine HEP d.d. i GEN energija d.o.o. su donijeli odluku o produljenju pogonskog vijeka elektrane do 2043. godine. Odluka je donesena uz suglasnost Međudržavnog povjerenstva za NE Krško, a prethodila joj je izrada ekonomski studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja u NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u finansijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela. Primjena zahtijeva MSFI 11 rezultirala je brojnim pitanjima i nejasnoćama, kao i neshvaćanjem dijela korisnika finansijskih izvještaja.

S ciljem otklanjanja mogućih nedoumica pojedinih državnih tijela (FINA, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i sl.) o informacijama u odvojenim finansijskim izvještajima Društva., a sukladno odredbama MRS-a 1, točka 19. i točka 20. Uprava Društva donijela je odluku o promjeni navedene politike.

U konsolidiranim finansijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11.

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz finansijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2017. i 31. prosinca 2016. godine:

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.522.384	2.400.731
Kapital i rezerve	3.308.725	3.339.824
Bruto prihod od prodaje	1.181.749	1.229.413
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	317.624	137.363
Dobit tekuće godine	-	3.396

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

16. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine Društvo je skloplilo ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE EnergieAktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva.

Ugovor o suradnji između Društva i RWE prestao je važiti u svibnju 2015. godine sukladno njegovim odredbama. Društvo se odlučilo iskoristiti svoje pravo, da 15 godina nakon puštanja elektrane u pogon preuzme od RWE poslovni udio kojeg RWE drži u TE Plomin d.o.o. te postao 100% vlasnik društva TE Plomin d.o.o..

Društvo RWE podmirene su sve ugovorne obveze.

Dana 1. kolovoza 2017. godine provedena je statusna promjena pripajanja TE Plomina d.o.o. Društву.

Bilanca na datum pripajanja

31. srpnja 2017.

u tisućama kuna

Dugotrajna imovina	349.729
Kratkotrajna imovina	25.609
	375.338
Temeljni kapital	100
Rezerve i zadržana dobit	181.033
Dugoročne obveze	70.887
Kratkoročne obveze	123.318
	375.338

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

17. DANI DUGOTRAJNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za dane kredite	61.879	57.373
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	<u>(25.772)</u>	<u>(28.400)</u>
Dugoročni dio	<u>36.107</u>	<u>28.973</u>

Zajmovi dati društvinga izvan Grupe:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
				u tisućama kuna	u tisućama kuna
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	-	2.512
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	-	136
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	-	129
Ukupno				<u>-</u>	<u>2.777</u>
Tekuće dospijeće				<u>-</u>	<u>(2.648)</u>
Dugoročni dio				<u>-</u>	<u>129</u>

Zajmovi dati povezanim društvinga:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
				u tisućama kuna	u tisućama kuna
LNG Hrvatska	2015.	5 godina	63.600	61.879	54.596
Tekuće dospijeće				<u>(25.772)</u>	<u>(25.752)</u>
Dugoročni dio				<u>36.107</u>	<u>28.844</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju	282.998	288.493
Ostala ulaganja	<u>1.445</u>	<u>7.445</u>
	<u>284.443</u>	<u>295.938</u>

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Početno stanje	288.493	244.845
Promjene fer vrijednosti imovine	(5.495)	43.648
Završno stanje	<u>282.998</u>	<u>288.493</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu. U konsolidiranom računu dobiti i gubitka unutar ostale sveobuhvatne dobiti iskazani su iznosi promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju umanjene za porez na dobit na poziciji neto dobit/gubitak od finansijske imovine raspoložive za prodaju.

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Ulaganja u vrijednosnice		
Jadranski Naftovod d.d.	280.701	286.099
Viktor Lenac d.d.	305	177
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	3	4
Pevec d.d.	547	555
Jadran d.d.	364	364
Elektrometal d.d.	41	-
Industrogradnja grupa d.d.	-	490
Optima Telekom d.d.,	298	296
Institut IGH d.d.,	191	172
Međimurje beton d.d.	153	153
HTP Korčula d.d.	61	71
Lanište d.o.o.	61	72
Pominvest d.d.	35	35
Konstruktor Inženjering d.d. u stečaju	233	-
Sveukupno	282.998	288.493
 Ostala ulaganja		
Geopodravina d.o.o.	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865
Novenerg d.o.o.	380	380
Cropex	-	6.000
	1.445	7.445
	284.443	295.938

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Tijekom prosinca 2008. HEP d.d. je, odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionicu po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti do 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda d.d. razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2017. i 2016. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31.prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 5.200 kuna, a na 31. prosinca 2016. godine 5.300 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod d.d. na dan 31. prosinca 2017. godine smanjena je vrijednost uloga za 5.398 tisuće kuna (2016.:povećana za 43.184 tisuća kuna). Fer vrednovanje u 2017. i 2016. godini je provedeno kroz rezerve.

Društvo i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. U 2011. godini povećan je temeljni kapital Društva sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna, a 2012. na 1.730 tisuća kuna. Društvo LNG Hrvatska d.o.o. je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o. u iznosu od 22.600 tisuća kuna što je registrirano na Trgovačkom sudu 4. veljače 2013. godine. Temeljni kapital društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna. Slijedom toga Društvo je vlasnik 3,5% udjela, a Plinacro d.o.o. vlasnik 96,5% udjela, dok su glasačka prava 50%:50%.

19. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	13.685	17.590
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	23.610	23.836
Ostala dugotrajna imovina	5.623	5.515
	<hr/> 42.918	<hr/> 46.941

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesечно u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0%. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 27). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

20. ZALIHE

	31. prosinca 2017. U tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	109.854	150.627
Elektro materijal	367.226	330.917
Rezervni dijelovi	201.458	194.400
Građevinski materijal	15.100	24.974
Zalihe plina za veleprodaju	353.600	379.488
Emisijske jedinice CO ₂	106.248	222.957
Ostale zalihe	57.001	74.967
Zalihe nuklearnog goriva i ostalog materijala NE Krško (bilješka 22)	287.097	260.113
	1.497.584	1.638.443
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(240.292)	(233.075)
	1.257.292	1.405.368

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2017. U tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.449.741	1.422.648
Električna energija – kućanstva	521.542	489.270
Električna energija – inozemstvo	155.966	67.886
Toplinska energija, plin i usluge	717.772	791.301
Potraživanja od kupaca NE Krško	15.788	15.057
Ostalo	55.831	63.826
	2.916.640	2.849.988
Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja	(835.640)	(896.396)
	2.081.000	1.953.592

Starosna struktura dospijeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2017. U tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Nedospjelo	1.441.335	1.336.879
do 30 dana	349.467	333.439
od 31 – 60 dana	109.038	118.850
od 61 – 90 dana	62.517	55.159
od 91-180 dana	51.319	56.141
181 – 365 dana	57.504	43.773
365 i više dana	9.820	9.351
	2.081.000	1.953.592

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Promjene na ispravcima za umanjenje vrijednosti bile su kako slijedi:

	2017. u tisućama kuna	2016. u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	896.396	1.045.598
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 8)	151.143	107.276
Isknjiženja prethodno umanjenih potraživanja	(131.928)	(171.671)
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(79.971)	(84.807)
Stanje 31. prosinca	835.640	896.396

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

22. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Potraživanja za porez na dobit	98.093	60.522
Potraživanja za PDV	10.084	-
Predujmovi za obrtna sredstva	54.777	5.863
Potraživanja od države za zaposlene	3.642	3.421
Potraživanja za više obračunatu vodoprivrednu naknadu	-	5.914
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	129.845	111.191
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NE Krško	252.244	275.980
Kratkoročno dani krediti u zemlji - reprogram	94.486	-
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	8.145	9.813
Potraživanja za dane kredite društвima povezanim sudjelujućim interesom	28.772	25.752
Potraživanja za prodane stanove	6.116	6.464
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE – HROTE	48.766	34.774
Ostala potraživanja od HROTE	128.752	-
Potraživanja za obračunati prihod od el. en. kućanstva	31.099	-
Primljene mjenice	-	27.456
Derivativni finansijski instrumenti (bilješka 25)	-	96.196
Ostala potraživanja NE Krško	2.431	2.369
Ostala kratkotrajna potraživanja	<u>60.565</u>	<u>65.202</u>
	<u>957.817</u>	<u>730.917</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Kunski računi	1.037.821	938.761
Devizni računi	412.724	216.798
Izdvojena novčana sredstva	69.104	31.686
Blagajne kunske	186	260
Depoziti s dospijećem do 90 dana	160.730	1.314.216
Dnevna oročenja	261.150	441.633
Novčani fondovi	75.252	75.322
Transakcijski i devizni račun – NE Krško	128	170
	<u>2.017.095</u>	<u>3.018.846</u>

24. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

Kapitalne rezerve

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	140.293	100.836
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	21.949	39.457
	<u>162.242</u>	<u>140.293</u>

Zadržana dobit

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Početno stanje	5.551.226	4.132.208
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(15.609)	(18.984)
Isplaćena dividenda	(794.291)	(607.000)
Dobit tekuće godine	1.300.299	2.045.002
	<u>6.041.625</u>	<u>5.551.226</u>

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Nominalna vrijednost obveznica u zemlji izdanih 2007.	93.030	92.946
Diskontirana vrijednost	-	84
Dospjela otplata	(93.030)	
Tekuće dospijeće obveznica	-	(93.030)
	-	-
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2012. godine	493.571	498.617
Dospjela otplata	(491.477)	-
Tečajna razlika	(2.094)	(5.046)
Tekuće dospijeće obveznica	-	(493.571)
Obveznice izdane 2012. godine	-	-
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.626.428	3.656.047
Tečajna razlika	(21.431)	(37.511)
Vrijednost diskonta	7.613	7.892
	3.612.610	3.626.428
Razgraničenje troškova po obveznicama	(16.782)	(20.255)
	3.595.828	3.606.173
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	3.595.828	3.606.173

Obveznice izdane u zemlji

Obveznice u iznosu od 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze. U prosincu 2017. godine otplaćena je zadnja rata po izdanim obveznicama, odnosno obveznice su otplaćene u cijelosti.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Obveznice izdane u inozemstvu

Obveznice izdane u inozemstvu u 2012. godini

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu od 500.000 tisuća dolara, ročnosti 5 godina uz fiksnu kamatu stopu od 6,00% godišnje. Obveznica je uvrštena na tržiste Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje. U studenome 2017. godine obveznice su u cijelosti otplaćene.

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo nove korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara ročnosti 7 godina uz fiksnu kamatu stopu od 5,875% godišnje. Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkop 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkop 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja namijenjen je za financiranje poslovnih aktivnosti Društva. Obveznica je uvrštena na tržiste Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijeća 9. studenog 2017. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53% te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene odnosno swap-a).

Refinanciranje

U listopadu 2015. godine obveznice izdane 2012. godine su refinancirane iz novog izdanja obveznica te je otplaćeno 83,37% glavnice odnosno 416.852 tisuća dolara.

Ugovor o valutnoj zamjeni iz 2012. godine vrijedi za nedospjeli iznos glavnice do krajnjeg dospijeća 9. studenog 2017. godine.

Novo izdanje obveznica u 2015. godini

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo nove korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara ročnosti 7 godina uz fiksnu kamatu stopu od 5,875% godišnje. Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkop 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkop 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja namijenjen je za financiranje poslovnih aktivnosti Društva. Obveznica je uvrštena na tržiste Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijeća 23. listopada 2022. godine

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene odnosno swap-a).

Derivativni finansijski instrumenti

Valutna zamjena (swap)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo ugovore o valutnoj zamjeni kojim su dolarske obveze po obveznicama izdanim u inozemstvu 2012. i 2015. godine pretvorene u eurske obveze, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do njihova krajnjeg dospjeća.

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Društva.

Godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53%, prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, odnosno 4,851% (ponderirana kamatna stopa) prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine.

Društvo fer vrijednost derivativnih finansijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i finansijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i finansijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospjeću derivativnih finansijskih instrumenata, predmetna potraživanja ili obveze biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Društva.

Na dan 31. prosinca 2017. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015. godini iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 505.228 tisuća kuna (2016. godine 32.251 tisuća kuna) (bilješka 29).

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Krediti domaćih banaka	Promjenjiva	445.468	827.728
Krediti inozemnih banaka	Fiksna	219.793	237.817
Finansijski leasing	Fiksna	10.038	13.202
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		675.299	1.078.747
Razgraničenje naknada po kreditima		(923)	(2.152)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		674.376	1.076.595
Tekuće dospijeće kredita		(405.219)	(408.711)
Tekuće dospijeće finansijskog leasinga (bilješka 33.)		(3.262)	(3.120)
Dugoročni dio		265.895	664.764

Društvo je ugovaralo kredite sa domaćim i inozemnim bankama sa primjenjivim varijabilnim i fiksnim kamatnim stopama koje su u 2017. godini kretale u rasponu od 0,44% do 2,57%. Ugovoren je i finansijski leasing s fiksnom kamatnom stopom u iznosu od 5,6%.

Krediti domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

Novi izvori financiranja

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2017. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

Krediti u korištenju

Tijekom 2017. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 mil. EUR za financiranje projekata obnovljivih izvora energije. Od ukupno ugovorenog iznosa kredita od 50 mil. EUR na dan 30.12.2017. godine iskorišteno je 33,1 mil. EUR. Preostali iznos neiskorištenih sredstava od 16,9 mil. EUR je poništen te je dana 30. prosinca 2017. godine kredit krenuo u otplatu.

Na dan 31.prosinca 2017. godine Grupa više nema kredita u korištenju.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	(u tisućama kuna)
2018.	408.482
2019.	116.959
2020.	39.962
2021.	36.632
2022.	36.632
Nakon 2022.	36.632
	675.299

Krediti domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, dok su po samoj jednoj klupskoj kreditu ugovorena finansijska jamstva u obliku finansijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokrića duga, te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Osnovni cilj vezan za rizike koje nose finansijski pokazatelji je zaštiti Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospijeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni finansijski pokazatelji se prate i izračunavaju temeljeno na projiciranoj bilanci i računu dobiti i gubitka.

Grupa izrađuje preliminarne izračune finansijskih pokazatelja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i računu dobiti gubitka na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom finansijskom pokazatelju, Društvo je dužno obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknuće“ („waiver“).

U slučaju da banka ne odobri odreknuće „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospijeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Društvo može ishoditi „waiver“ od kreditora, obzirom da plaćanje obveza prema finansijskim institucijama predstavlja prioritetu obvezu Društva, te da Društvo nikada nije kasnilo u plaćanju obveza prema finansijskim institucijama.

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospijeća kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja finansijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja finansijskih pokazatelja, minimalan.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2017. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene finansijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za finansijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 35.294 tisuća EUR.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
EUR	u tisućama kuna 89.876	u tisućama kuna 142.733

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Društvo ima sa domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,4 milijarde kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Društvo može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2017. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti.

Na dan 31. prosinca 2017. godine ukupan iznos raspoloživih sredstava iz kratkoročnih okvira iznosi 1.320 milijuna kuna .

27. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 13.065 tisuća kuna u 2017. godini (2016. godine: 15.901 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu Društvo i ovisna društva nemaju obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplate od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske sporove	298.504	337.899
Rezerviranja za otpremnine	429.489	329.693
Rezerviranja za jubilarne nagrade	46.083	44.986
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	170.149	161.438
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade i ostalo NE Krško	52.611	35.053
	1.018.467	930.700

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 170.149 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo-elektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na 1. siječnja 2016.	367.772	374.550	45.875	128.297	53.007	969.501
Dodatna rezerviranja	25.870	29.789	2.031	33.141	3.677	94.508
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(10.650)	(3.856)	(857)	-	-	(15.363)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(45.093)	(70.790)	(2.063)	-	-	(117.946)
Na dan 31. prosinca 2016.	337.899	329.693	44.986	161.438	56.684	930.700
Dodatna rezerviranja	27.104	156.516	2.614	8.711	-	194.945
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(13.215)	(4.036)	(600)	-	-	(17.851)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(53.284)	(73)	(917)	-	(35.053)	(89.327)
Na dan 31. prosinca 2017.	298.504	482.100	46.083	170.149	21.631	1.018.467

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist Društva i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik Društvo i HEP Proizvodnja d.o.o..

U Društvu najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prвostupanska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna. Značajan spor odnosi se i na Kartnersparkass u iznosu od 9.903 tisuća kuna.

Protiv HEP Proizvodnje d.o.o. se vodi nekoliko sudskih sporova za koje je društvo izvrшило rezerviranje. Najznačajniji od njih je spor Sanac, čija vrijednost na dan 31. prosinca 2017. godine iznosi 9.710 tisuća kuna.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine u tisućama kuna	Jubilarne nagrade u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2016.	374.550	45.875	420.425
Troškovi tekućeg rada	12.636	2.393	15.029
Troškovi kamata	8.636	1.161	9.797
Isplaćena primanja	(11.639)	(5.830)	(17.469)
Troškovi minulog rada	3.267	474	3.741
Aktuarski (gubici)	(57.757)	913	(56.844)
Na dan 31. prosinca 2016.	329.693	44.986	374.679
Troškovi tekućeg rada	17.239	2.486	19.725
Troškovi kamata	9.897	1.044	10.941
Isplaćena primanja	(26.330)	(6.438)	(32.768)
Troškovi minulog rada	25.322	915	26.237
Aktuarski (gubici)	73.668	3.090	76.758
Na dan 31. prosinca 2017.	429.489	46.083	475.572
NE Krško	52.611	-	56.611
Sveukupno	482.100	46.083	532.183

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0 % do 5,77 %, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2017. godine.
- Vjerodajnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Planirani rast godišnjih plaća iznosi 2 %.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 3 % za sve članove Grupe, osim za HEP Proizvodnju d.o.o. i HEP ODS d.o.o. čija je primjena diskontne stope 2,4 %.

29. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.080.826	3.280.668
Dugoročne obveze za		
imovinu financiranu iz klirinškog duga	755.189	863.450
Derivativne finansijske obveze po swap transakcijama (bilješka 25)	505.228	32.251
Ostalo dugoročne obveze	15.364	13.978
	4.356.607	4.190.347

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 30. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 755.189 tisuća kuna (2016. godine: 863.450 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma.

S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.407.038	1.490.580
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	70.504	169.824
Obveze prema dobavljačima unutar EU	93.241	97.937
Obveze prema dobavljačima – NE Krško	72.250	28.997
	1.643.033	1.787.338

31. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Obveze za PDV	-	106.110
Komunalne i ostale naknade	33.636	17.190
Doprinosi na plaće	21.034	21.527
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	21.772	8.878
Ostalo	3.760	4.045
	80.202	157.750

32. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Obveze za neto plaće	80.331	79.092
Obveze za doprinosove	36.099	36.379
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	123.487	4.303
Obveze za plaće NE Krško	15.290	15.176
Ostalo	18.966	20.319
	274.173	155.269

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Obveze za primljene predujmove za priključke	432.357	380.208
Obveze za ostale primljene predujmove	144.013	128.914
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	60.995	71.304
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	-	22.077
Obveze za obračunatu solidarnu naknadu	15.064	14.612
Obveze za naknade za obnovljive izvore	128.859	46.457
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	179.820	342.964
Obračunati troškovi kamata	-	2.122
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	120.148	137.289
Ostali obračunati troškovi	9.008	3.682
Tekuće dospijeće finansijskog leasinga (bilješka 26)	3.262	3.120
Obveze NE Krško	23.822	5.045
Ostale obveze	22.534	16.186
	<u>1.139.882</u>	<u>1.173.980</u>

Obračunati prihodi od prodaje električne energije kućanstvima u iznosu od 22.077 tisuća kuna u 2016. godini i 31.099 tisuća kuna u 2017. godini (bilješka 22), temelji se na izračunu korekcije prihoda od kućanstava dobivene izračunom logaritamske krivulje. Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2017. godine dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,71%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2016. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 7,87%. Rezultat je povećanje prihoda u 2017. godini u iznosu od 53.177 tisuća kuna u odnosu na prošlu godinu, te iskazano potraživanje u iznosu od 31.099 tisuća kuna.

Društvo je sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/14) i pripadajućim podzakonskim aktima iz područja emisije stakleničkih plinova svrstan u obveznike EU ETS sustava i devet HEP-ovih postrojenja je od 1. siječnja 2013. godine u EU-ETS sustavu.

Grupa je ishodila dozvole za emisije stakleničkih plinova za svih devet HEP-ovih postrojenja koja se nalaze u EU-ETS te prati emisije iz postrojenja sukladno odobrenom planu praćenja te dostavlja verificirana izvješća Agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka svake godine o ukupnim emisijama CO₂ za proteklu kalendarsku godinu.

Na temelju predanog izvješća Grupa je dužna najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registrar Unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno verificiranom izvješću.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE (nastavak)

HEP-ova EU-ETS postrojenja predala su u Registar EU emisijske jedinice u količinama verificiranih emisija za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu. U tijeku je unos verificiranih podataka o emisijama CO₂ za 2017. U Registar stakleničkih plinova EU, sukladno propisanim rokovima.

Sukladno navedenom troškovi kupovine emisijskih stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i jedinične cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini u kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško. Iako je ulaganje u NE Krško iskazano u finansijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NE Krško zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NE Krško i Društva.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
NE Krško		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	49.603	52.444
Troškovi nabavljene električne energije	585.443	609.026

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 7.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2017.	2016.	2017.	2016.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	87.282	101.658	439	1.307
INA-Industrija nafte d.d.	143.094	158.780	1.007.305	1.049.732
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	-
Plinacro d.o.o.	5.302	1.377	156.944	149.952
Croatia osiguranje d.d.	3.622	2.839	8.736	1.775
Hrvatska pošta d.d.	7.148	12.147	34.537	39.331
Hrvatske šume d.o.o.	4.195	3.751	2.852	3.042
Jadrolinija d.o.o.	529	609	554	580
Narodne novine d.d.	2.234	2.346	3.748	3.639
Hrvatska radio televizija	13.135	11.713	1.594	1.514
Plovput d.d.	510	327	155	164
Croatia Airlines d.d.	706	974	4	6
Petrokemija Kutina d.d.	15.020	17.631	374	257
Ministarstvo vanjskih poslova	5	481	-	-
Ministarstvo obrane RH	23.128	21.192	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	24.678	23.236	-	-
Osnovne i srednje škole	48.778	76.890	14	18
Pravosudne ustanove	6.662	9.126	163	126
Sveučilišta i veleučilišta	25.258	31.294	1.611	1.201
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	18.738	27.836	67.781	4.031
Zdravstvene ustanove i organizacije	90.620	100.785	639	193
HROTE d.o.o.	352.181	157.687	690.593	655.880
Ostali korisnici	7.149	9.635	7.067	7.353
UKUPNO	879.974	772.314	1.985.110	1.920.101

34. ODNOVI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2017.	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2017.	31.prosinca 2016.
u tisućama kuna				
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	25.911	27.589	245	177
INA-industrija nafte d.d.	16.053	19.923	45.264	119.264
Plinacro d.o.o.	861	152	20.078	31.228
Croatia osiguranje d.d.	213	242	1.944	427
Hrvatska pošta d.d.	3.446	1.448	6.930	8.120
Hrvatske šume d.o.o.	1.038	1.029	2	13
Jadrolinija d.o.o.	76	123	22	25
Narodne novine d.d.	529	411	897	645
Hrvatska radio televizija	2.514	2.525	50	23
Plovput d.d.	67	58	48	51
Croatia Airlines d.d.	98	109	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	3.095	3.176	419	82
Ministarstvo obrane RH	3.522	4.356	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	6.030	4.648	-	-
Osnovne i srednje škole	12.037	15.531	-	-
Pravosudne ustanove	1.144	1.495	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.664	5.519	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	3.712	5.404	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	20.218	19.881	-	-
HROTE d.o.o.	281.259	80.128	116.278	127.841
Ostali korisnici	17.998	18.567	6.587	18.892
UKUPNO	404.485	212.314	198.764	306.788

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Sporovi

Grupa je u 2017. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine. Grupa ima dugotrajna ulaganja u neposlovnu imovinu na teritoriju Bosne i Hercegovine i Crne Gore u iznosu od 722 tisuće kuna koja je isključena iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2017. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2017. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 944.834 tisuća kuna (2016.:1.380.746 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

Društvo kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Društvo pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Društvo o svojim utjecajima na okoliš, gospodarstvo i društvo izvještava u okviru nefinansijskih izvješća o održivosti koje izrađuje prema smjernicama GRI-Global ReportingInitiative i objavljuje ih na svojim internetskim stranicama <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Društvo ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Sva HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 50 MW ishodila su Rješenja o okolišnim dozvolama od nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prirode.

Odlukom Uprave Društva uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu otvorila je temeljem zahtjeva Društva, devet Računa operatera postrojenja u registru EU. Društvo je uspješno ispunilo obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2016. godinu, a za 2017. godinu unesen je podatak o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrdili verifikatori, te su predane emisijske jedinice na svih devet Računa operatera postrojenja u iznosima koji odgovaraju verificiranim emisijama CO₂.

35. NEPREDVIDI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zaštita okoliša (nastavak)

U 2017. godini završeno je nefinansijsko izvešća o održivosti za 2016. godinu za HEP grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative (GRI 4). Izvešće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama Društva na hrvatskom i engleskom jeziku i u tiskanoj verziji.

Izvešće o statusu izrade nefinansijskog izvešća o održivosti Grupe za 2017. godinu

Izrada zasebnog nefinansijskog izvešća o održivosti Grupe za 2017. godinu je u tijeku. Nefinansijsko izvešće će sukladno odredbama Zakona o računovodstvu (NN 78/15 i 120/16) biti objavljeno na HEP-ovim mrežnim stranicama u roku od najkasnije 6 mjeseci od datuma konsolidirane bilance tj. do 30.6.2018. godine. Izvešće će se objaviti, kao i dosadašnja tri nefinansijska izvešća o održivosti na sljedećoj poveznici <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>

HEP grupa u izradi izvešća koristi smjernice Global Reporting Initiative standarda (GRI standard) i indikatore u navedenom standardu – opći i standardni indikatori i sektorski dodatak za područje energetike.

Ovkirni sadržaj izvešća o održivosti za 2017. godinu

- Uvodnik predsjednika Uprave
- HEP-ov pristup održivosti, uključuje ciljeve, način na koji se provodi održivost i odgovorno poslovanje, kako su integrirani u poslovne politike, opis rizika održivosti
- materijalne teme (opis i procjene utjecaja), okvir održivosti prema ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda
- Analiza dionika. Uključenje dionika. Objasnjenje granica izveštaja.
- Transparentnost poslovanja, uključuje upravljački pristup, načela korporativnog upravljanja, etičko poslovanje, stručnost i odgovornost u radu, transparentnost komunikacije i informacija (sve prema traženim GRI indikatorima). Odgovornost u radnoj okolini, podaci koji se odnose na zaposlenike (a propisani su GRI indikatorima), sigurnost i zaštita na radu. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Tržišni pristup. HEP grupa u tržišnom poslovanju. Opći pristup. Poslovanje i odgovornost, ponaosob za društva HEP grupe. Opisani najvažniji trendovi vezani uz tržišno poslovanje, dobavljački lanac, prema zahtjevima GRI indikatora. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Briga o okolišu. Podaci o zaštiti okoliša, ulaganjima, projektima, inicijativama. Podaci su navedeni prema područjima zaštite okoliša (segmentima djelatnosti). Podaci se navode prema GRI indikatorima.
- Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Ulaganja u zajednicu. Opisuju se razni oblici ulaganja u zajednicu, suradnje s dionicima, dijalog, informativno-edukativne kampanje, inicijative usmjerene na suradnju i slično. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Popis indikatora.

35. NEPREDVIDI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zaštita okoliša (nastavak)

Integrirani sustav upravljanja okolišem i kvalitetom na razini HEP-Proizvodnje d.o.o. uveden je 1.siječnja 2017.godine te uključuje sve lokacije (sjedište, proizvodna područja i pogoni hidroelektrana, pogoni termoelektrana, termoelektrana-toplana i elektrane-toplane).

Certifikacijska kuća TÜV Croatia d.o.o. potvrdila je i certificirala novi sustav sukladno novim normama ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015 u svim pogonima i u sjedištu od strane certifikacijske kuće. U HEP-ODS d.o.o. su tijekom 2017. godine nastavljeni postupci pripreme za certifikaciju sustava sukladno novim normama ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015.

U 2017. godini nastavljeno je s nadogradnjom, unaprjeđenjem i usklađivanjem informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP grupi s odredbama zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša. INFOZOK je nadograđen modulima za prikupljanje podataka o korištenju i praćenju kakvoće voda te vođenje podataka o okolišnim dozvolama te analizama zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša.

Zakon o vodama

Stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010. godine, upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva i Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo i Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatske na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

Trenutno je u pripremi konačni tekst Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama, koji je na prijedlog Vlade Republike Hrvatske prihvaćen na prvom čitanju u Hrvatskom saboru, a prema kojem Republika Hrvatska osniva pravo građenja za izgrađene vodne građevine u koje je investiralo Društvo, odnosno njegovi prednici, osim akumulacija, dovodnih i odvodnih kanala u korist Društva, bez naknade na rok od 99 godina. Dok traje predmetno pravo građenja Društvo dobiva pravo upravljanja javnim dobrom/zemljишtem na kojem su izgrađene građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama i dovodnim i odvodnim kanalima u ime Republike Hrvatske.

35. NEPREDVIDI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (NN, 16/17), koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 17. veljače 2017. godine imenovao je Društvo za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina od 1. travnja 2017. do provođenja natječaja za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina. Opiskrbljivač na veleprodajnom tržištu prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranoj prodajnoj cijeni te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Temeljem članka 31. stavka 4. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, Vlada RH je na sjednici održanoj 28. veljače 2017. godine donijela Odluku o cijeni plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo koja iznosi 0,1809 kn/kWh.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, od 1. travnja 2017. godine, proizvođaču prirodnog plina ukinuta je obveza isporuke plina kao i regulirana cijena po kojoj je bio dužan prodavati plin opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina za potrebe kupaca koji koriste javnu uslugu opskrbe. Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina dodijeljeno je 60%, odnosno 61 paketa skladišnog kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

U razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. godine Društvo je ugovorilo zakup kapaciteta od 3.600 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine Društvo je ugovorilo zakup kapaciteta od 3.550 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. godine ugovoren kapacitet od 3.500 milijuna kWh dok je u periodu od 1. travnja 2017. do 31. ožujka 2018. godine ugovoren kapacitet od 3.050 milijuna kWh.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

36. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2017. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreativne
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP –MagyarorszagEnergiaKft	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	BIH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija sh.p.k.	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o.	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP Opskrba plinom d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba plinom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
Hrvatski centar za čistiju proizvodnju (u likvidaciji)	Hrvatska	100	Poduka i savjetovanje iz područja čistije proizvodnje i sustava gospodarenja okolišem
Nuklearna elektrana Krško d.o.o.	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetskim zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1.

Društvo HEP-Telekomunikacije d.o.o. osnovano je u 2013. godini, HEP-RVNP d.o.o. u 2014. godini je promijenio naziv u Program Sava d.o.o., dok je u 2014. godini osnovano novo društvo HEP Opskrba plinom d.o.o..

U studenom 2016. godine osnovano je društvo HEP-Elektra, koje je nastalo statusnom promjenom izdvajanja opskrbne djelatnosti iz HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o..

U 2017. godini društvo HEP-Trade Mostar d.o.o. promijenilo je naziv u HEP Energija d.o.o., društvo HEP-Trade Beograd d.o.o. promijenilo je naziv u HEP Energija d.o.o., a društvo HEP-KS.sh.p.k. promijenilo je naziv u HEP Energija sh.p.k.

Društvu je u 2017. godini pripojeno društvo TE Plomin d.o.o..

Početak likvidacije društva Hrvatski centar za čistiju proizvodnju započeo je 9. studenoga 2017. godine. Društvo HEP-Magyarorszag Energia Kft. se s danom 22. ožujka 2018. godine briše iz sudskog registra.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilješci 25. i 26., novca i novčanih ekvivalenta i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvi i zadržane dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora financiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2017.	31. prosinca 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	4.270.205	5.269.370
Novac i novčani ekvivalenti	<u>(2.017.095)</u>	<u>(3.018.846)</u>
Neto dug	2.253.110	2.250.524
Kapital	<u>25.996.026</u>	<u>25.483.678</u>
Omjer neto duga i kapitala	9%	9%

Značajne računovodstvene politike

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klase finansijske imovine, finansijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilješci 2 uz konsolidirane finansijske izvještaje.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izveštaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Kategorije finansijskih instrumenata

	31. prosinca 2017. u tisućama kuna	31. prosinca 2016. u tisućama kuna
Finansijska imovina		
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	284.443	295.938
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	-	96.196
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	4.525.801	5.454.059
Ostala dugotrajna imovina	73.402	70.399
Finansijske obveze		
Finansijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	505.228	32.251
Dugoročne obveze	4.641.233	5.161.943
Ostale kratkoročne obveze	2.078.873	2.844.932

37. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Ciljevi upravljanja finansijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe društva pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja finansijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izveštaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izveštavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2017. (u tisućama)	31. prosinca 2016. (u tisućama)	31. prosinca 2017. (u tisućama)	31. prosinca 2016. (u tisućama)
Europska Unija (EUR)	252.468	236.444	678.756	733.424
USD	9.590	10.496	122.572	12.814

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U sljedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2017. godina u tisućama kuna	2016. godina u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	320.298	375.606
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	70.836	1.662

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi finansijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidirane bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidirane bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti kamatne stope (nastavak)

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. bi se smanjila za iznos od 1.918 tisuća kuna (2016.: 3.866 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 10,30% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2016.: 15,52%)
- osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja udjela referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj finansijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbne mreže.

Knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine prikazana u konsolidiranim finansijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeća finansijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijek pojavit u drugom razdoblju.

Bilješke uz konsolidirane finansijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
31.12. 2017. godine							
Beskamatne		4.069.586	514.463	123.992	111.298	-	4.819.339
Kamatne – promjenjiva							
kamata	0,72%	25.772	-	-	44.685	-	70.457
Kamatne – fiksna							
kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.095.358	514.463	123.992	155.983	-	4.889.796
31.12. 2016. godine							
Beskamatne		4.943.768	589.005	250.529	81.441	-	5.864.743
Kamatne – promjenjiva							
kamata	0,45%	25.923	-	-	36.230	-	62.153
Kamatne – fiksna							
kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.969.691	589.005	250.529	117.671	-	5.926.896

Bilješke uz konsolidirane finansijske izveštaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2017.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Dospijeće nederivativnih finansijskih obveza

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativne finansijske obveze.

Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

Prosječna ponderiran a efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mј. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
	%	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
31.12.2017. godine						
Beskamatne		1.077.182	531.957	109.911	1.271.673	- 2.990.723
Kamatne – promjenjiva						
Kamata	1,95%	68.432	28.762	278.727	77.506	- 453.427
Kamatne – fiksna kamata	4,60%	311	622	217.356	4.511.748	36.756 4.766.793
Ukupno		1.145.925	561.341	605.994	5.860.927	36.756 8.210.943
31.12.2016. godine						
Beskamatne		1.144.789	611.756	86.834	875.105	32.251 2.750.735
Kamatne – promjenjiva						
kamata	2,09%	70.981	29.634	297.689	693.488	- 1.091.792
Kamatne – fiksna kamata	4,84%	313	626	837.098	963.718	3.850.940 5.652.695
Ukupno		1.216.083	642.016	1.221.621	2.532.311	3.883.191 9.495.222

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 1.319.608 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele finansijske imovine.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih finansijskih instrumenata.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u bilanci

U tablici su analizirani finansijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“ (MTM) sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz dobit ili gubitak.

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o finansijskom položaju:

	1. razina u tisućama kuna	2. razina u tisućama kuna	3. razina u tisućama kuna	Ukupno u tisućama kuna
31.12.2017. godine				
Imovina raspoloživa za prodaju	284.443	-	-	284.443
Derivatna finansijska imovina	-	-	-	-
Derivatne finansijske obveze	-	-	505.228	505.228
Ulaganje u nekretnine	-	305.630	-	305.630
31.12. 2016. godine				
Imovina raspoloživa za prodaju	295.938	-	-	295.938
Derivatna finansijska imovina	-	-	96.196	96.196
Derivatne finansijske obveze	-	-	32.251	32.251
Ulaganje u nekretnine	-	231.491	-	231.491

38. OSTALE OBJAVE

Revizori finansijskih izvještaje Grupe pružili su u 2017. godini usluge u vrijednosti 730 tisuća kuna (2016. godine: 730 tisuća kuna). Usluge u 2017. i 2016. godini uglavnom se odnose na troškove revizije, uvida u finansijske informacije međurazdoblja te revizije finansijskih izvještaja pripremanih za regulatorne potrebe.

39. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Nova Uprava i Nadzorni odbor

Od 1. siječnja 2018. godine imenovani su novi članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva (bilješka 1).

Nakon datuma konsolidirane bilance nije bilo drugih događaja koji bi značajno utjecali na godišnje konsolidirane finansijske izvještaje Društva za 2017. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

40. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane finansijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 27. travnja 2018. godine.

Potpisali u ime Društva dana 27. travnja 2018. godine:

tu
Marko Ćosić Nikola Rukavina
Član Uprave Član Uprave

Petar Sprčić Tomislav Šambić
Član Uprave Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

Hrvatska Elektroprivreda d.d.
ZAGREB 3.2
Ulica grada Vukovara 37